

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

R.K. basisschool De Wegwijzer Peuterspeelzaal Kiddooh

Plaats : Heerlen
BRIN nummer : 06NS|C1
LRKP nummer : 979833644
Onderzoeksnummer : 287645
Datum onderzoek : 21 maart 2016 (06NS|C1) en 21 maart 2016
(979833644)
Datum vaststelling : 15 april 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	15

1 INLEIDING

Op 21 maart 2016 heeft de inspectie peuterspeelzaal Kiddooh en basisschool De Wegwijzer onderzocht. Het onderzoek is gedaan vanwege het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). De inspectie monitort in 2013 en 2015/2016 de kwaliteit van vve in de 37 grote gemeenten (G37). Vve is bedoeld voor jonge kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor een soepele instroom in groep 3 van het basisonderwijs, waardoor ze grote kans lopen om achterop te raken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve.
- De ouders.
- De kwaliteit van de educatie:
 - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden.
 - Het pedagogisch klimaat.
 - Het educatief handelen.
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding.
- De kwaliteitszorg.
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool.
- De resultaten van vve.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Analyse van de door de locatie ingevulde digitale vragenlijst.
- Analyse van documenten en gegevens over de locatie die de inspectie voorafgaand aan het onderzoek heeft opgevraagd.
- Vve-locatiebezoek, waarbij:
 - documenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn uitgevoerd. Deze vve-bezoeken vonden plaats in twee peutergroepen en twee kleutergroepen;
 - gesprekken met de directie, ouders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten en de intern begeleiders en een vertegenwoordiging van de houder en van het bestuur zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader vve 2010. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op de meeste aspecten op orde is. Zowel de peuterspeelzaal als de basisschool kunnen op onderdelen binnen meerdere aspecten laten zien dat de kwaliteit in de afgelopen periode is verbeterd. Daarnaast zijn enkele verbeterpunten geconstateerd binnen de volgende aspecten: kwaliteit van uitvoering, kwaliteitszorg en de doorgaande lijn.

Totaalbeeld

Peuterspeelzaal Kiddooh (in het vervolg van deze tekst: de voorschool) is gehuisvest in dezelfde brede maatschappelijke voorziening SamSam als basisschool De Wegwijzer (in het vervolg van deze tekst: de vroegschool). Door sluiting van openbare basisschool De Piramide en kinderdagverblijf De Tovertuin vormen Kiddooh en De Wegwijzer nu het vve-koppel in de wijk Zeswegen in Heerlen. Door het wegvallen van de twee andere vve-partners is er letterlijk een gat gevallen in de huisvesting: Kiddooh en De Wegwijzer liggen beide aan de uiteinden van het gebouw, hetgeen een praktische invulling van gezamenlijke activiteiten enigszins belemmert.

De meeste kinderen komen uit Zeswegen en een direct naastgelegen wijk. De kinderen hebben meer dan twintig verschillende nationaliteiten en vaak ook een anderstalige thuissituatie. De voorschool heeft ongeveer 25% doelgroepkinderen (volgens de gemeentelijke definitie). De vroegschool heeft ongeveer 20% gewogen kleuters. Daarnaast zijn er nog meerdere zorgkleuters die ook extra begeleiding nodig hebben. De vroegschool werkt in de praktijk niet met de gemeentelijke bredere definitie van doelgroepkind.

Als speerpunten in hun kwaliteitsverbetering hebben de voor- en vroegschool de laatste jaren gekozen voor verbetering van de planmatige begeleiding en zorg aan de kinderen. Met name de voorschool heeft hier een grote stap voorwaarts gezet. Om de ouderbetrokkenheid te vergroten zijn de voor- en vroegschool vorig schooljaar gestart met VVE-Thuis. Een programma dat bij zowel de school als de ouders goed bevalt.

De doorgaande lijn en samenwerking tussen de voor- en vroegschool verloopt steeds beter. Met name de overdracht van kindgegevens is al sterk, op enkele andere punten kan de samenwerking nog groeien. Alle voorwaarden zijn aanwezig om dit ook te kunnen realiseren.

Toelichting

In eerdere rapporten van de vve-onderzoeken op deze voor- en vroegschool en in het waarderingskader van vve op de website van de inspectie van het

onderwijs staan uitgebreide toelichtingen op de beoordeelde aspecten en indicatoren. In onderstaande toelichting wordt volstaan met een toelichting op goede praktijken, verbeterpunten of belangwekkende ontwikkelingen.

Conditie

GGD Zuid-Limburg heeft in mei 2015 en februari 2016 de voorschool geïnspecteerd. Daarbij zijn ook de voorwaarden voor voorschoolse educatie positief beoordeeld. Deze oordelen zijn in dit onderzoek geverifieerd en overgenomen. Bij de vroegschool is vastgesteld dat de relevante voorwaarden voor vroegschoolse educatie verbeterpunten zijn. Het gaat ten eerste om de leerkracht-kind ratio. De beschikbare formatie biedt volgens de directie geen ruimte om met name de doelgroepkinderen circa de helft van de week in een beperkte groepsomvang van maximaal 16 kinderen gericht vroegschoolse educatie aan te bieden. Daarnaast zijn nog niet alle leerkrachten voldoende geschoold in het vve-programma dat wordt gebruikt.

Ouders

In navolging van het gemeentelijke speerpunt 'ouderbeleid' beschikt het vve-koppel Kiddooh-De Wegwijzer over een meerjarig 'Partnerbeleidsplan Ouderbetrokkenheid', van waaruit een jaarlijks 'Actieverbeterplan Ouderbetrokkenheid' voortkomt. Een belangrijk actiepunt van de voor- en vroegschool is het stimuleren van de ouders om ook thuis met de kinderen ontwikkelingsgericht bezig te zijn. Daartoe benutten de voor- en vroegschool op de eerste plaats het inloopkwartier. Gedurende dit brengmoment benutten veel ouders de kans om in het lokaal met hun kind een spelletje te doen of even te lezen. Alle ouders krijgen tevens digitaal of op papier een themabrief mee, met tips voor voorleesboeken, liedjes en activiteiten in het kader van het thema. Als derde stimulansvoorbeeld nemen de voor- en vroegschool sinds vorig schooljaar deel aan *VVE-Thuis*. De ouders met wie is gesproken zijn enthousiast over het programma en de bijbehorende werkbijeenkomsten en vinden vve-Thuis een aanrader voor andere ouders. De opkomst is dit schooljaar al groter dan vorig schooljaar. Een nog hoger deelnamepercentage van ouders blijft het doel van beide vve-partners.

De ouders met wie is gesproken vinden dat hun kinderen met plezier naar de voor- en vroegschool komen, er een luisterend oor is en dat er hulp en ondersteuning wordt geboden als dat nodig is.

Tot slot is het jammer te constateren dat niet alle relevante informatie over de ontwikkeling van het kind, zoals dat in het intakegesprek verzameld wordt, op de kindkaart terecht komt. Daardoor missen de pedagogische medewerkers in de eerste weken mogelijk relevante informatie over het ontwikkelingsniveau van het kind.

Kwaliteit van de uitvoering van vve

Zowel op de voor- als vroegschool werken de pedagogisch medewerkers en leerkrachten met een doelgerichte planning, gebaseerd op het programma *Piramide*. De vroegschool gebruikt nu nog de oude versie, aangevuld met auditieve oefeningen uit het programma 'Wat zeg je'. De voorschool gebruikt de nieuwe versie van *Piramide*. Waar de vroegschool al gewend is om met groepsplannen te werken, is de voorschool dat ook gaan doen. In het kader van opbrengstgericht werken worden doelgerichte activiteiten gepland, rekening houdend met aanwezige niveauverschillen tussen de kinderen.

Op pedagogisch gebied worden de kinderen ondersteund en kunnen ze zich in een veilige en warme omgeving ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers en leerkrachten zijn er voor de kinderen, luisteren en bieden de kinderen de ruimte om hun zegje te doen. In de pedagogische omgang is nog versterking mogelijk door hogere verwachtingen van de kinderen te hebben, de kinderen meer ruimte te bieden om 'het zelf te doen'.

De inrichting van de lokalen en centrale ruimte is aantrekkelijk met de ingerichte speel- en werkhoecken, aandacht voor ontluikende taal- en gecijferdheid, aanwezigheid van het actuele thema in meerdere hoeken, waaronder de leeshoecken. Tevens is sprake van een functioneel gebruik van pictogrammen en dagritmekaarten, die op een voor de kinderen herkenbare plek te zien zijn. Een verbeterpunt voor de voor- en vroegschool betreft het stimuleren van taalgebruik door de kinderen. Dat vraagt om gestuurde interactie met en tussen de kinderen. De pedagogisch medewerkers en leerkrachten hebben goed op hun netvlies staan dat taalgebruik en woordenschatontwikkeling belangrijk zijn. Ze bieden echter de kinderen te weinig spreekruimte, vanwege het feit dat ze het zelf goed willen voordoen. De insteek zou meer 'het aan het praten krijgen van de kinderen' moeten zijn.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

Binnen dit aspect laat de voorschool grote stappen voorwaarts zien. De zorgcoördinator van de voorschool en de intern begeleider van de vroegschool vervullen bij de begeleiding en zorg binnen de locatie een belangrijke en initiërende rol.

Met de bevindingen vanuit de observatiesystemen van de gebruikte programma's en de peuter- en kleutertoetsen, weten de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten goed hoe de kinderen zich ontwikkelen. Deze informatie gebruiken zij in een groepsprofiel en groepsplan. Van daaruit stemmen zij hun dagelijkse activiteiten af op de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen.

De vroegschool is al langere tijd gewend om voor kinderen op zorgniveau 2 en 3 te werken met ondersteunings- of handelingsplannen. De inzet van de onderwijsassistent bij de hulp aan zorgkinderen is volgens de inspectie een punt dat om heroverweging vraagt. Dit vanwege het feit dat de leerkrachten over meer expertise beschikken om met de zorgkinderen te werken. De voorschool werkt nu op soortgelijke wijze met handelings- of actieplannen. Die zijn gedetailleerd en doelgericht uitgewerkt, vergezeld van een logboek en ze worden ook geëvalueerd. Deze werkwijze is een voorbeeld voor andere voorscholen.

Voor kinderen waarvan ingeschat wordt dat externe zorgverleners betere zorg kunnen bieden, wordt snel en adequaat geschakeld. Tussen de voorschool en de externe zorgverleners is systematisch zorgoverleg. De ouders met wie is gesproken en die ervaring hebben met zorg en begeleiding voor hun kind, zijn tevreden over de aanpak en communicatie van de pedagogisch medewerkers en leerkrachten.

Kwaliteitszorg

In de kwaliteitszorg hebben de voor- en vroegschool de handen ineen geslagen in de aanpak van enkele verbeteractiviteiten, op basis van een gezamenlijk beleidsplan vve en daaruit afgeleide operationele jaarplannen. Het vergroten van de ouderbetrokkenheid door aanbieden van *VVE-Thuis* is daar een voorbeeld van. De pedagogisch medewerkers worden ondersteund in het opbrengstgericht werken en de leerkrachten van de vroegschool hebben dit schooljaar een nieuwe kleutervisie opgesteld, op basis waarvan een heroriëntatie op het aanbod plaats zal gaan vinden. Daarmee laten de voor- en vroegschool zien dat ze planmatig werken aan de verbetering van de voor- en vroegschoolse educatie.

Op enkele onderdelen is echter nog verbetering gewenst. Het gaat dan met name om de zelfevaluatie van de kwaliteit in beide locaties en van de resultaten in de voorschool. De vroegschool brengt de leerresultaten van de kleuters in beeld en zet deze in een meerjarig perspectief. Op basis van de analyse trekt de vroegschool conclusies en start zonodig met verbeteractiviteiten. De inzet van de onderwijsassistent is daar een voorbeeld van. De analyse kan versterkt worden door de doelgroepkinderen als specifieke groep te onderscheiden. Het zou daarbij helpen om dezelfde brede doelgroepdefinitie te gebruiken die in de hele gemeente is afgesproken.

De voorschool gebruikt de observatie- en toetsgegevens ten behoeve van de individuele ontwikkeling van de kinderen en de planning van de differentiatie in niveaugroepen. De gegevens worden nog niet op zaalniveau geanalyseerd, om gericht te reflecteren op de kwaliteit van het educatief handelen.

Zowel de voor- als vroegschool moet nog nadenken over de wijze waarop ze zelf in beeld gaat brengen of de uitvoering van de voor- en vroegschoolse educatie

voldoet aan een eigen en/of gemeentelijke kwaliteitsnorm. Dat vraagt in de vroegschool ook om vve als een apart werkproces binnen het kwaliteitsbeleid te beschouwen.

Doorgaande lijn

Sinds de wijzigingen in de samenstelling van het vve-koppel is de doorgaande lijn in de werkwijzen van de voor- en vroegschool een nieuw punt van aandacht. Beide partners zeggen nog meer kansen voor een betere samenwerking te zien. Er is sprake van een gecoördineerde samenwerking, waartoe ook het koppeloverleg tussen pedagogisch medewerkers en leerkrachten behoort. Er is sprake van een goede warme overdracht, waarbij ook de ouders van doelgroepkinderen worden betrokken. Circa 85% van de peuters stroomt ook door naar de vroegschool De Wegwijzer. Door beider gebruik van Piramide stemmen de voor- en vroegschool de thema's op elkaar af. Enkele malen per jaar worden ook gezamenlijke activiteiten met peuters en kleuters uitgevoerd. De fysieke afstand binnen het gebouw bemoeilijkt het systematisch gezamenlijk gebruik van materialen en ruimten, waarmee een nog betere afstemming van het aanbod mogelijk is.

Daarnaast kan de doorgaande lijn op een aantal punten nog worden versterkt. Rondom het vergroten van de ouderbetrokkenheid is al eerder geschreven dat dit een speerpunt van de voor- en vroegschool is, maar om nog meer uitwerking en samenwerking vraagt. Ook de afstemming tussen de voor- en vroegschool op het gebied van het pedagogisch en educatief handelen en de begeleiding en zorg, moet nog verbeterd worden.

Opbrengsten

De vroegschool is niet op de hoogte van de gemeentelijke norm voor resultaten. De resultaten van de kleutertoetsen worden echter wel in beeld gebracht, geanalyseerd en voorzien van conclusies en verklaringen. Daaruit blijkt dat de resultaten de gemeentelijke norm voor de oudste kleuters halen. Het percentage kleuters met een verlengde periode blijft binnen de kritische grens.

Voor de voorscholen heeft de gemeente Heerlen geen resultaatafspraken gemaakt. Daarom kan de inspectie bij de voorscholen hiervoor geen waardering geven.

3 CONCLUSIE

De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op peuterspeelzaal Kiddooh en basisschool De Wegwijzer grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de vve-locatie op die gebieden maar weinig verbeterpunten kent.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig
Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

R.K. basisschool De Wegwijzer

Conditie		1	2	3	4
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")		•		
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold		•		

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd			•	
B3	Intake			•	
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen				•
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool			•	
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind			•	
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning			•	
C1.3	Het activiteitenaanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol				•
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend				•
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen		•		
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen				•
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg			•	
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig		•		
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve			•	
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen			•	
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie			•	
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken		•		

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool			•	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht				•
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd		•		

Opbrengsten van vve		1	2	3	4
G1	De resultaten worden gemeten conform de gemeentelijke afspraken		•		
G2	De resultaten zijn van voldoende niveau			•	
G3	Verlengde kleuterperiode			•	

Kiddooh

Conditie		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar			•	
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximumeisen (voorschool)			•	
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands			•	
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd			•	
B3	Intake			•	
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen				•
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool			•	
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind			•	
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning			•	
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol				•
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend				•
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen		•		
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen				•
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind				•
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg			•	
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig		•		
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve		•		
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen			•	
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool			•	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht				•
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd		•		